

משלי שועלים

לח ושמן. ואם דברי לך יאמן: באַ ואראך המקום ההוא. ותחת זה
העץ נאכלהו: והחתול השיב מענה. על פיך אסע ואחנה: ויכרתו
ברית ביניהם. וילכו יחד שניהם: ויאמר לו פקח עיניך. ראה המקום
לפניך: ואם תוכל הבשר להביא. עלית למרום שבית שבי: ואני
אוחיל אותך הלום. עד שובך אלי בשלום: החתול במעלות עלת. אל
הבשר אשר נתלה: באשר לאכול אותה חיבב.

עלה לכבש ופנה
לסוכב: והבשר
בין שיניו נושא.
שועל המצפה
עת בואו: שמח
ויצא לקראתו.
באשר שמר את
מצותו: ובאוני
החתול יועץ.
נלכה נא תחת
העץ: ובטרל
יחלק שמה. בלא
ערמה ובלא
מרמה: ובלכתם
יחד במסילות.
השועל הושב
בתחבולות:
ולנוול הבשר
אורב. ואל
החתול הולך
וקרב: חתול
לעלות על העץ
מיהר. במרם
השועל גזר:

כאשר רעב וחש לאכול. שועל לעלות שם לא יכול: ויקרא לו חתול
בוגד. התאכל ואעמוד מנגד: ולא תשמור את בריתך. ואת מוצא
שפתך: להשיב את נפשי הרעבה. תן לי פן אוסיף לדאבה: ויען לו
באות נפשי אוכל בשר. ובטן רשעים תחסר: אני אוכל ואתה תרעב.

והמלעוב יהיה ללעב: לי בשר בריאה ושמינה. ושיני רשעים תקחינה:
ויאמר השועל הזה מאתך גמולי. ואם ככה את[ה] עושה לי: תחת און
עמל תקצור. הנני עליך במצור: לשלם לך מדה כמדה. ומה תעשה
ליום פקודה: כי משפטיך חרוץ ונחצב. וצרתי עליך מוצב: לא
אמוש מזה עד רדתך. איפא תמצא דרך לכתך: תחת הבשר אקח
נפשך. ואסיר מעליך ראשך: חתול ענה זאת לא תהיה. לא אמות כי
אחיה: כאשר מן ההר יורדים. פרשים רוכבי צמדים: עמם כלבים
יתנאו. דרך עליך יבואו: ברה ותמצא לך נופש. והכלבים עזי נפש:
שים לדרך פעמיך. כי למה יבוך נפש: בידם נתתן. צפה דרך חוק
מתן: שועל ענה לא יגורתי. ולא מן הכלבים נבעתי: כי מי יוכל
אלי להרע. לבי מערמות לא יגרע: ממאת תחבולות וסיבות. וכהנה
עמי רבות: אשר מהם אמלט נפשי. לצאת מהם חפשי: אך לא אלך
עוד בערמתי. תתפש במצודתי: ובין שיניי תהיה נשכר. לא תרדוף
עוד אחר עכבר: ויהי כדבר לו ככה. כלבים באו במערכת: הפרשים
חסיתום בו. זה נושך אותו על גבו: זה בונבו וזה באוניו. זה בצוארו
נותן שיניו: ויש אשר אותו נושך. בגיד פחדיו ובאשך: וכאשר
קראתהו התלאה. חתול קרא אחד ממאה: תחבולות עשה נא והמלט.
אז תהיה בגופך שולט: ומה יועילו ערמותיך. אם לא יועילוך בעת
רעתך:

חש"ל יקחו
בש"ק

וחמשל כי זה מנהג המתנאים. תרבות אנשים חטאים: האומרים ידינו רמה. מהחל
חרמש בקמה: מאד מתהללים בערמתם. ומתפארים בחכמתם: אני שוקל אני סופר. אני
חרש אני חופר: אני צורף אני סוחר. אני חכם ומי כמוני אחר: לי ידמה וישות. אני
רופא לכל מדוה: ולא יצאה נפשו מצרתו. ולא יכלכל בני ביתו: באשר לא ימצא חכמה
בו. וכל רוח אין בקרבו: ויעטה בושתו וילבש כלימתו. איש אשר אין בו רק מהלל שפתו:

XCV

משל פסל ואיש

מענה רך מטיב חמה. ולא חנא למטמטה:

פסל פסלו יוצרו וכלהו. חרש עשאהו ולא אלקים הוא: עשיר אחד
דרוש דרש. לקנות אותו מן החרש: כי בחר לעשותו אלוהו. יופיו
קומתו ונוכחו: מאד בעיניו ישר. חקוק ומשוה בששר: ואיש אחד
בשכונתו. האומר לקנות אותו: לעשותו למת מצבת. על אבן משכית
טובה: ויכסה בו קבר קרובו. אשר הוא כנפשו אוהבו: והעשיר פגע

משלי שועלים

באשר פסלו. ויבך ויתחנן לו: לתת גופו בשאלתו. וכבודו בבקשתו:
הננו שלך ואת כו עוצר. הננו חומר ואתה יוצר: וכידו כל רוחו
ואידו. וקלונו להסיר בכבודו: ידיך עצבוהו ויעשוהו. במחוגה ושרד
תתארחו: ויען מעץ לא נרקב בחרתו. מאשר יקר בעיניך כבדתו:
ומלאכת נקביו ותופיו. פעלת וזרוע כפיו: מראשית דבר ראה מה
סוף. ובמעשה ירך תכסוף: ואל תתננו בנפש צריו. אשר אמרו להיות
בעוכריו: לקנותו ממך לכסות מת. ממנו נבלת סרוחה ונרדמת:
ולחלל יופי יפעתו. מי יתן ותבא שאלתו: ותמכרנו לאשר אותו יירא.
ואשר בשמו יקרא: כי בכבודו יש לך כבוד. ותאיש אשר אותו יעבוד:
יכבדך כי לו יתפלל. ואת כבודו לא יחלל: וכלם ברואים יחוו. כי
למעשה יריך ישתחוו: מה הועיל פסל כי פסלו יוצרו. אם לא תחפוץ
בכבודו ויקרו: וישמע יוצרו את תפלתו. ולעבדו ולמכרו מכר אותו:

נ"ד
וכמלנו פי

נ"ד הננ' והמשל לחהניף כל אשר תגבר ידו עליך. לחמתיק לו סוד לחמשיך לבו אליך: לפתות
לבב עקש ולמצא שלומים. למען יושב לך והארכת ימים. ואמר אחר מן החכמים: אשר
מחזות שרי יחזו. מותר לחהניף חרשעים בעולם חזו: וחכם אחר את אוני גלה. תעלא
בעדינה סגיד ליה:

משל שפנים ושפן

XCVI

טוב הטיה רגלי לאוילים. מהיוח מלך לאוילים:

השפנים עם לא עז. עמקי שפה ועם נועז: וישימו בסלע ביתם. ויבא
ארי המלך בינותם: ויאמרו נבחרה ממשפחותינו אדונים. סלעים
מחכה לשפנים: ואם נשים מלך עלינו. האריה מה יעשה לנו: הירדוף
אחרינו בחורים ובמערות. בסלעים ובשוחים ובצריחים ובבורות:
וישלהו מלאכים בכל גבולם. ויועדו ליום נועד כולם: ויבחרו לחם
שפן נבות קומה. זקן ונבור ומלא חכמה: ויאמרו לו בחרנוך למלך
חורש ועוצר. לעשות כל היוצא מפידך לא יבצר: כי זה הארי אשר
תחת מקולו. לא ידענו מה היה לו: ובטרים יבח ילך ויהיה עריך.
ופרקת עולו מעל צוארך: ויען לחם חלילה לי להיות מלככם. ולא
אמשול אני בכם: כי לא הוד מלכות וכבוד ומשרה. למלוך על אומה
שפלה ומשפחה צעירה: ומאד יסכל המבקש להשתרר עליהם. נשמטו
בידי סלע שופטיהם: ולמה חרנותוני לעלות. ללכת ארחות עקלקלות:
כי המלכות אשר תתנו לי והממשלה. מן המלכות תהיה שפלה: טוב
לי להיות מעבדי הארי הקטנים. ממלוך על עם בלא עצמה ואונים:

ואת כפאי עליכם לא יכבד. ויהיה בד כבד: וישחית(ו) בדבריו מחשבותם.
ויסכל את עצתם:

והמשל כי טוב היותך לרגלי אצילי עם. מהיותך בין אנשים ריקים מלכם ורועם: כאשר בין הגדולים שם לך תקנה. ובחבורתם (ו)תכונן ותבנה: ובין הנכזים אשר תשתרר עליהם. גם אתה כאחד מהם: וכבר אמרו חכמים הגדולים. תוי זנב לאריות ואל תחי ראש לשועלים: וחכם קרא לבנו ואמר לו בני. בכורי אתה כחי וראשית אוני: דע כי הכורא יעץ להגביה שפלים. ולהשפיל אשר בגאונים עולים: והשררה בורחת מכל מבקש גדולה. על כן תשפיל ותנשא למעלה. ואשא משלי ואומר:

לכך שררה לרדוף טורח	אל תחמה אם נרדף בורח
נפשך שפל כי אז תנשאתו שם	כי לעניים חן ועוז פורח
לא ימצא כבוד גבה לב אך דע	כי על נכת רוח יהי זורח
תבחר גדולה חברח ממך אז	תמשילך לשחין רע אשר פורח
תדמה היות שועל והנך ארית	תחשוב היות אריות ואת קרח
אם תאהב להיות ביושר וחום	תהיה בעולמך כמו אורח
וכפי אשר תשח וחכנע יום	ליום הדר כבוד לך פורח
גאה וגאון תרחיק כאשר רע	טעמו ועל דרכי באוש הריח
יאות לתחאות עלי כל מושלים	למשול ועל שמש ואור זורח:

XCVII

משל שחל ועזים ושועל

תנחול למי שסרע לך. וכן למי שנוגע נתך בסלך:

שחל שלח בעזים חרון אפו. ויהי כאשר טרף ה'חביא טרפו: והשועל ^{כד"כ בסלך} הבין נתיבות ביתו. ויתננב ויבא בלט בערמתו: ומבשרם אכל ומנרמיו נרם. וישבע מהם ולא נתן מחרם: כאשר הוא בשדה מצא מציאה. לנתחיה לנתחיה הוציאה: והשחל ראה כי השועל. לא שמר אמונים ממעול מעל: ויקראהו בדברים רכים ולא בחרי. זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי: אשר טרפתי בעמלי וביניע כפי. אך כליותי יעצוני ויורוני סעיפי: לאמר לך עזוב צידי ואכול מצידך. ואם כת תוסיף שנית ירך: אשנה לך לא תננוב ולא תחמוד. ושלשת תרד מאד: כאשר תהיה במרייך עומד. ומאמאתיך כמאמא השמד: ולשבור עצמך ולנתק עדיך לא אתייאש. כאשר ינתק פתיל הנעורת בהריחו אש: היאבל שועל ושחל ימחין. לא הדריכהו בני שחץ: ואם יפול בידך אשר הקיף מצודו. לא יחרוץ רמיה צדו: ואיך עלה על רוחך לחפש מצפוני. ולמה ככה רימיתני: את מוסרי השכילת. אל תשוב

משלי שועלים

לכסלה: ויען השועל במתק פיתוי חיכו. ההסכן הסכנתי לעשות לך
כה: שמעתי מוסריך ומתק ניכך. הן קלותי מה אשיכך: אך במעשי
בושתי ונכלמתי. לא אוסיף עוד און כאשר פעלתי:

והמשל להצילך מפח יוקשים. הלא כתבתי לך שלישים: חרות משלים ומליצות. להיות
קשה לבעוס ונוח לרצות: אך תשים לך בלב חתבונה שבילים. כי מרפא ינוח הטאים
גדולים: ואם תראה רעיד הולך דרך פריצים. משך ידו את לוצים: ולא ישבות להסיף
על הטאתו. מלוש בצק עד חוסצתו: ודבר בליעל יצק בו. באמרי נועם קרע סגור לבו:
ושנה ושלש במוסרך להשיבו. כי ידעת את מכאובו: ואמור לו למי אוי למי מדנים.
נדי"עס לאשר באוילתם כמוד שונים: ואם עד השנים בא ועבר. פעמים שלש °אם גבר: אז אין
תקוה לאחריתו. כי גם השור בנגחתו: מועד בשלש נגיחות. חרות הוא על הלוחות:
ואם לא ישוב אל לבו ולא דעת ולא חכמה. ירך תחיה בו בראשונה: ואמר החכם מחול
לו למי שהרע לך. והן למי שמנע ממך בשאלך:

משל עורב ונבילה

XCVIII

הסחיקה לנעל דעת. חוססה ולא מגרעת:

עורב על נהר לא ידע עיט. ובל תלך בו אני שייט: ויעף אנה ואנה

וירעב העורב. וילאה למצא צידו עד הערב: ויפגע במקום וימצא שם

משלי שועלים

נבלת. וישמה עליה שמחה גדולה: ומרוב שמחתו חלך וצף. נודד כנף ופוצה פה ומצפצף: ויפער פיו לבלי חק. והקול נשמע עד למרחוק: ואזני הנשר תצלינה ויאמר לראות אחישה. אם תקול ענות מלחמה או קול ענות חלושה: ויבא עד העורב וימצאהו על הנבלת ינתר. ובשר מן העצמות יפרק ויבתר: ויתמרמר אליו בחמת רוחו ויכח. שם שם לו חק ומשפט ושם ניסחו: כי מן היום ההוא לא גבת קולו. להשמיע בחוץ אל העופות שללו:

והמשל כי הרבה נלכדו ונוקשו. אם חקרה להם חזמן קצרים ולא יחישו: ובאשר לא שמרו פתחי פיהם. וישמעו אל המושלים עליהם: אז כל אחד כארי נחם. כקוף מונד כולחם: לארוב כארי במסתרים. וישימו עליהם עלילות רברים: עד לא ישאירו עוללות. וחנו בקשו מוקשים במחתלות: ולמצא שבר ושוד. אפס המוץ כלח שוד: במאמר פה ובחוסר שתיקה. רוח אנשים נבקה: ויאמר לאשר לא אמרת שפתיו שמורת וערוכה. חנו כעוגה בלי חפוכה: ואמר קחלת אשר חתבונות זרע. בפשע שפתים מוקש רע: והישמעאלי אמר במוסרו לבנו בכורו. מודך אסירך ואם תגלהו תחית אסירי: ואשא משלי ואומר:

מוקש רגל קטן מוקשו אך מוקש פה יסיר ראשו
כי שומר פיו ולשונו שומר מצרת את כל נפשו:

XCIX

משל שועל ועגלה ודגים

מלא חוך ומרמה. ירנה משעימה:

שועל לדרכו הלך ובא. לשוט בארץ לארבה ולרחבה: ויפן פניו כח וכה. והנה עגלה באה לדרכו: מלאה דגים מן הים. ולתאות רוחו בעים: תחבולות חשב במעש. נפשו אותה ויעש: כמת בדרך עשה עצמו. עודנו בעצם תומו: ויפרוש כפיו למעלה. נחשב כמת במסילה: בערבה ככושל ברך. נפל על אם הדרך: וישא העגל את עיניו. וירא השועל לפניו: כרע שכב שם ורכיץ. כי אחזתהו השבץ: ויקח אותו וישאנו. לא קם ולא זע ממנו: וישא אותו על האמתחת. ויכסחו העגל כי יחת: מן יכירו אותו רודפיו. ויסתר אותו תחת כנפיו: מן יראה אותו השואלו. ויכסהו בבגדים ויחם לו: עם הדגים אשר בעגלת. מהם עשה השועל כלח: וימלא כריסו מהם. לא חסה נפשו עליהם: מהם חלק אכל ויבתר. בלבו אמר אכול וחותר: לא אשקיט עד בלעי.

משלי שועלים

גם את המלא תסיעי: ויאכל מן הדגים וישבע. גם בפיו לקח ער שובע: ויאכל וישבע ויותר. גם את האמתחת חתר: ויצנח מן העגלה וינס. ובמצודה אשר מצא נכנס: ויתחבא והטרף בין שיניו. ויעבור העגל על פניו: ולא ראה כי השועל נמלט. וילך השועל בלט: וילך במשעול חכרמים. כי ירא מן הקמים: ועקבותיו לא נעו. ומצפונו לא נודעו: וכאשר היה נסתר שמה. בפחד ביראה ואימה: ויפגע במקום הזאב. עיף ויגע ודואב: כי למרף עיפה נפשו. וישא הזאב את ראשו: ויבא לקראתו ויברכהו. והשועל כמשפט ענחו: אך חושב מחשבות

להרחיקו מעל גבולו. כי ירא אותו מן יבא ויקח אשר לו: וישאל לו הזאב השלום לו. ומה בפיו נושא למולו: ויעץ בקול רם השועל. בעקבה במרד ובמצל: שלום לי ושלום בואך. ששתי מאד על אמרתך: כי הנח יצאתי המימה. אשר נמצא שמה: וקפאו המים מקרה. הלכתי בנבור לרוץ אורה: ובקרה חור עשיתי. ובחור זנבי כשעה חדא שמת: ומביב הזנב באו דגים. וכיתרוני כסיר דוגים: ואחותים כמו במצודה. ומהם עשיתי צידה: ומשם אכלתי ושבעתי. תלך ותעשה כאשר עשיתי: כי ידעתי כי לרוץ יגעת. אאמן כי לא מצאת: ולהשיב

משלי שועלים

נשך העיפה. תאכל אחד ויתיה תרופת: ויתאו הזאב למטעמיו. ויפרוש עליו שלומיו: ויברכתו הזאב וילך. ויאמר לו יהי לך אשר לך: ולא אאמינך להכנים זנבי בחורים. פן יבואו בי המים למאררים ומרים: וירץ הזאב עד התעלה. וכולה נקפית מקרה לילה: ויכט החור אשר נקרו. הרועים אשר שמרו: צאנב כחום היום להשקותם. ויאמר בלבו ניקיתי ואיתם: הטאתי כי חשדתי השועל. ולא שלח ידו במעל: אמנם בפיו נכונה. והי ידיו אמונה: כי אני רואה התעלה. גם החור אשר למעלה: וישם בחור זנבו. וישב שם על נבו: להמתין עד בא

עתו. ויאספו הדגים במלכודתו: וחשמש הלך ועבר. והקרה עלה ונכר: והזנב הקפיא בתעלה. והזאב מלא גילה: כי חשב במחשבת לבו. לאחוז דגים בזנבו: ויאמר מאד כבדה זנבו. ידעתי כי איתן מושבי: טוב זה מסחר כסף. אם כל דגני התעלה יאסף: עתה אחיה זריו ונשכר. אך ירא אני מבני נכר: פן יראוני והרגוני. וריקם ישיבוני: ויתחזק הזאב לקום ממקומו. ולא יכול כי הקרה נפל לפעמו: ויצר לו מאד מזנבו אשר מצא צרת. ויועק זעקה גדולה ומרה: כי לא יכול לקום על רגליו. כי מעדו קרסוליו: וישמעו הרועים ויתמהו לקולו.

משלי שועלים

ויבאו לראות מה היה לו: ויתירו הכלבים להסיתם בו. כל אחד הסית את כלבו: ויפגעו בו וינשכוהו. ומכל צד כתרוחו: בעל כרחו נשאר שמה. ויכוהו ויכתוהו עד החרמה: ויתחזק בחמת רוחו. אבל תם לריק כחו: כי נלחץ זנבו בקרח. והשמש עליו זרח: והרועים להכות הרבו. וימררוהו ורובו: וישטמוהו בעלי הצים. ויזרקו לו כל כלי מפצים: כי שנאתם מקדם. ויאמרו לכו ונכחידם: ולא נשמר דרך נתיבו. והרועים פשעו בו: ויהמו כולם עליו. ולא יראו מגשת אליו: וימרמז בחמת כחו. כי כתתה עיני וגם ליחו: עד כי נשבר הקרה. לחבורתם לא ארה: ויברח עד היער. כרות סועה מסער: ובכל זאת לא מצא נופש. כי הכלבים עזי נפש: כי תמיד אותו הדביקו. ובקול רם עליו צעקו: רדפו מהר כי תשיגו. וינבחו הכלבים ויזעקו: וימלט מן הרודפים. כי מן היער נרפים: מלרדוף אחריו שבו. ללכת ביער לא אבו: ויתחבא הזאב תחת הסנה. מוכה פצוע ומעונה: ויתאונן הוא לבדו. ולא מצא עזר כנגדו: ויאמר אכן סר מר המות. כי השועל דרכי עיות: וזמם להמית אותי. להאמין אותו נסכלתי: נראה כי בי התעולל. לבקש בתעלה שלל:

המשל באיש מלא תוך ומרמה. יחשוב על רעהו משטומה: ובקרבו ישים ארבו. רשע טמן על נתיבו: ושמה כי הגדיל אונו. אוי לרשע אוי לשכנו: כי בכל עת מבקש תואנה. ואין בפיו נכונה: אזניו חכבו ועיניו השעו. מרשעים יצא רשע: על שכניו מדבר סרה. שנאה מקלקלת השורה: ואשא משלי ואומר:

אני חד	מדבר	נקי תוך	וחף בר
יהי נא	בסבר	נשיקות	בתוך בר
ואון	לחבר	כמו מוץ	בתוך בר
שפת חן	יגבר	פני זך	ונבר:

משל שד ואניה

C

:שלמי מדעים. יסחמו עלמה ואונים:

השד עם אמו ארח על ארץ רבה. לשוט בארץ ולתחלך בה: עד אשר על שפתים באו. וישאו עיניהם ויראו: אניה מליאה סוס ונבר. והאניה חשבה להשבר: וירעשו שאון ים וגליהם. וישאו הכלים אשר באניה להקל מעליהם: ומפחד הים כל בשרם סמר. וקרא זה אל זה ואמר: להשליך בים מחמד עיני ועדיו. ולהתודות מפשעיו ומריו: אז מחמדם

משלי שועלים

מאמתחותיהם יריקו. וייראו המלחים ויזעקו: איש מכלי הפצו אינו בוער. כי תים הולך וסוער: ויאמר השד כהיום נהייתח עמהם. יאמרו כי מידך היתה זאת להם: וכן פעמים רבות. הוציאו עליך דבות: כבא להם יום מ'חומה ומבוכה. על לא חמס ומרמה בכמך במאומת: ^{5"ל} האם תשיב אמריה למולו. העיזה פניה ותאמר לו: אם אין אני שם ^{מבוכה ומחומה} לרבת מצאתי. מאשר גידלתי טפחתי וריביתי: אשר שלחתים שם לעשות רצוני יאבון. מיד היתה זאת להם למעצבה ישכבון: ומאד ממעשי בארץ יראו. מהרסים ומחריבים ממני יצאו:

והמשל במשלחי מדנים. מרגילים ומלשינים: מועם לשונם זרע יורעו בחכמים. לחרע לבם ופיהם לשלומים: ויחזו משאות שוא ומדוחים שקרים. וכל אחד מהם רעהו וערים. ברעתם ישמחו מלך ובכחשיתם שרים: וכאשר יצליחו במלשינותם. יתהללו בקרב חברתם: ויאמרו כי על ידי שליח. ברכילותו הצליח: וחכמם אמר בחכמתו. שלוחו של אדם כמותו:

CI משל סוחר וליסמים ופרש

סגנרים והסופעים כלו גם נעו. מדסים תקרנו כלו:

סוחר ארח עם אוילים לחברה. ויהי בצחרים כבואם היערה: ויראו ^{5"ל} עליו ^{עוילים} בנדי חמודות. פוחזים אנשי בוגדות: בזיקים בוקקים בקקותו. והכוחו שללוהו מצעותו: וישאר הלום ומדוכא. ננוע פצוע ומוכח: ומיתר קשתם נאסר וחושו. ערום יצא מבלי לבוש: וללכת לחתרפא מן המכים רצח. ולא תתחזק ונפל ארצה: ויצק על חיק הארץ דמו. ^{5"ל} ואין אחד מתחזק עמו: והזכובים נאספו על צלעיו וזרועיו. ויחננו סביב על כל פצעיו: ללוק וללחוך דמי הנזרים. כאשר תעשנה הדבורים: ויאכלו וישבעו וזיתירו. ומרוב שבעם עליו נחו וישארו: והנה דרך שם פרש רוכב. ויפן וירא את האיש שוכב: וכי ידיו מאחרי נוו אמורות. וכי יוכל ליום עברות: כאשר ערומה כל גויתו. והזכוב למינו שם תחנותו: וישכב על עפר הארץ בריסו. ויחמול עליו וירד מעל סוסו: וינתקהו ממוסרותיו. ומענפי היער ופארותיו: וישב הדבורים ויניסם יחד. ולא נשאר בהם עד אחד: ותשאר גויית הפצוע מפורצת. ^{5"ל} ויקלל את הפרש קללת נמרצת: וכאוב מארץ קולו מנרף ומחרף. ויאמר לו למה זה תזכובים תרדף: יעכרך עברי למה עברתני. מה עשיתי לך ולמה תלאיתני: אך מרשעים יצא רשע. אנוש חצי בלי פשע: כי חקיפו עלי אורבים ושדוני. חלמוני חכוני פצעוני: והנה

משלי שועלים

קמת אחריהם להכאיב לבבוי. יספת מכאוב על מכאובי: ויען הפרש
אך מצרותיך פדיתוך. מה עשיתי לך ומה הלאיתך: אשר ככסיל
תוציא עלי דיבת. כי אערזין המון רבה: אשר גוייתך מכלים ובורתים.
ותקרב לשחת נפשך וחיתך לממיתים: אשר היו על בשרך הערומה.
והדתו אל ארין צייה ושממה: ואסיר מעל שבמך סבלם. לא תוסיף
לראותם עוד עד עולם: ולא תוסיף עוד לדאבה. למה שלמת רעה

תחת טובה: ותחת ברכתי קללה. ותחת תהילתי תהלה: ויקש דבר
סוחר³⁶ על הפרש. ויען לו נוקם נקמות אל יחרש: הקילותני ועברתני
בזרועך הנמויה. ובידך אשר הויה: לרדף הזבוכים מעמי. אשר כבר
שבעו מדמי: וגויתי בלבוש כבו. ואהרי אשר תניסם ונסו: באו נכרים
אשר דמי ישאבון. ועורקי לא ישכבון: ומזב לי לסכול זבוב ודבורה.
אשר אכלו לשבעה ושתו לשכרה: מלסכול אשר עדן לא שבעו. על
כן דברי לעו:

והמשל בגזברים ומליצים. אשר העם כחליפים ומיעצים: אחרי אשר הריקו הכסף מכיסנו.
האנשים שלמים הם אתנו: כי השבענו מעדנים כריסם. ומלאנו לדויה כוסם וכיסם:
ומכספינו קצפם נסתם. ויעמידו אחרים תחתם: אשר לגזול לא נלאו. חדשים מקרוב באו:

משלי שועלים

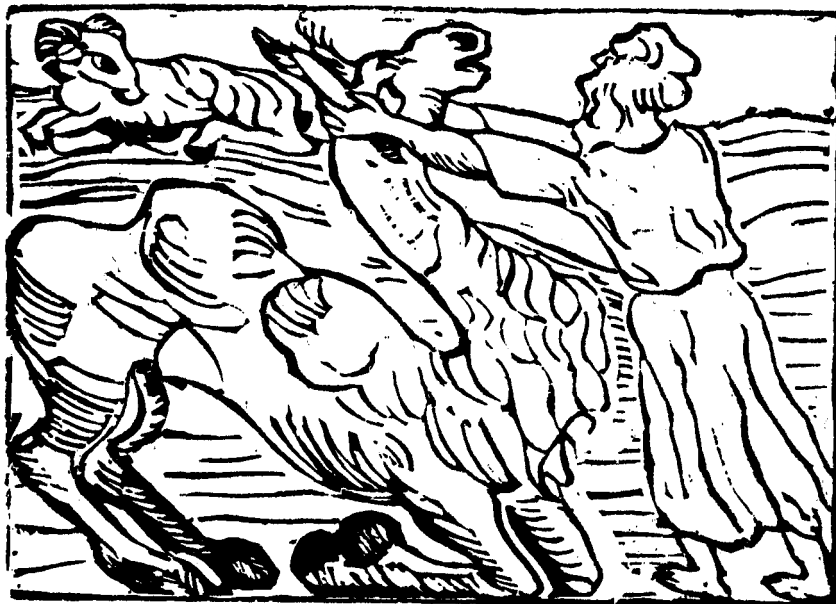
במאמצי כחם ידאיבו. כפירים רשו דעבו: אשר אחרי הכצע יטו. ראשיה בשוחר ישפוטו:
ואל מכיריהם יתנכרו. ומחיה לאיש לא ישאירו: ואין איש תחת ידם חפשי. ויצו גם את
חשני גם את השלושי: הזמן אשר על איש גובר. פעמים ושלוש אם גבר: אשר יפעל נד"כ עס
בחבריו. על כן איש בימי מגוריו: יאהב השופט אשר כבר הכיר אותו. כי החדש יקח
ממך עמדתו: ולעזרו בממשלתו היה מעיר. פן יהיה מוסר מעיר:

CII

משל גמל ויעל סלע

הנלחי מסתפק נדי ססקו. יאכד גם לחס חקו:

גמל ראה יעלי סלע אחר המדבר. יחלמו בניהם ירכו כבר: על נד"כ יעלה
ידיהם וירבצו אילים וקרנים בראשם. ובל חית השדה ישחקו שם:
והגמל בא המחנים. ויבא עד האיל בעל הקרנים: ויתפאר בצלמו
וכדמותו. בנבורתו ובגבה קומתו: וכי כל הולכי על ארבע אשר לפניו.

הנם כחגבים בעיניו: ויען האיל אמנם נחמדת ונעמת. ואם היו לך
קרנים כמוני מאד עצמת: וישם הגמל את הדברים אל לבו. וילך אל
בעליו המושל בו: ויאמר אם הגדולה והנבורה נפלה בנורלי. כל זה

משלי שועלים

גד"כ קטנס
גד"כ קונטו
איננו שוה לי : בראותי חיות וקרנים בראשיתם. אשר קמני עבה
ממתניהם : ויננחו ימה צפינה וננבה. ועל גובה קומתי הוציאו דיבה :
ורסן מפני שלחו. לאמר כי אותי יננחו : ועתה אדוני שמע בקולי.
אזנים כרות לי : הסדך אחרון מן הראשון השניבה. וקרנים במצחי
לי הבה : ויפצר בו עד בוש. ויאמר לו אדוני הגם אותי לכבוש :
ומדוע לשאול הקשיתת. טוב אשר במשאלך החשית : ויתמרמר אליו
אדוני. ויכרות עד החצי אזניו : ולא השיב ידו ולא המל. על כן
אזנים קמנות לגמל :

והמשל כאשר לא די לו בספקו. וישאל טרף יותר מחוקו : ואמר לשכיניו כי מאשר
בידו לא יהיה. שרשו כמק יהיה : ופרחו כאבק יעלה. וברגע חונו יכלה : כי חרב לזמן
מצומרת בתערה. להשמיד ולכבות גדולתו אשר נשאתה : ואני מצאתי בכפר חכמת
חזקונו. התאוה שותפות העיורון : וקהלת כתב במליצת משלי חכמתו. דבש מצאת אכל
דיך פן תשבוענו והקאתו : ואשא משלי ואומר :

גמל עת שאל קרנים כרת ממנו אזנים
כן יקרה אל חומד תמיד ככר הון רב ומחנים :

משל איש חורש חרישו

CIII

טוב לחור ולדרום בלכבו. מי העביר על פניו טונו :

גד"כ ונקר
איש חורש חרישו ובאתו. יפתח וישדרד אדמתו : וימצא שמה אוסף.
אכן טובה זהב וכסף : ויקטר למכמתו ויזבח לחרמו. ומצאן ומבקר
אשר עמו : העלה עולות למקום ההוא. ובמאמצי כחו כבדוהו : ולעמו
קרא לכבוד המקום כמוני. זכה תודה יכבדנני : כי כל ימי אכבדהו
במהללי. אך עשרתי מצאתי און לי : ולא יסף עוד לחרוש ולזרוע.
לקצור ולתפור ולקרוע : ולא להשליך על תלמי שדי דומן. חובל עול
מפני שמן : אך ינשק המקום ויכבדנו במהלליו. והנה קול הזמן מדבר
אליו : מה לך פה כי תשתחוו ותכבד אדמתך. הלא יראתך כסלתך :
ממוצא הכסף אשר אהבת. ובורות חצובים אשר לא הצבת : אותי לא
זכרת ברעיוניך. אשר הקריתי האוצר לפניך : לכן אשוב ולקחתי מאתך
זחבי וכספי. ותחתיהם אעיר עליך קצפי : ולא תכבד עוד הארץ
במהלך. מזהבי וכספי אשר נתתי לך : כי מיום ההוא נשאת ראשך.
ונתת הכסף בכל אשר תאוה נפשך : ואני עליך עוד לא ארחם. מועת

אמך תאכל לחם : עד שובך אל האדמה. ערום יצאת מבטן אמך וערום תשוב שמה : והנאון אשר בלבך צמח. צמח [לא] יעשה קמח : וירף ממנו ויהי לו כן. כבואו למנות אוצרו והכן : ויהי אך יצוא יצא. ויחפש ולא מצא : וישיבהו על כנו כמשפט הראשון. למחרשות ולאיתים ולשלש קלשון : לקצור קצירו ולחרוש חרישו. ותכנע בעמל נפשו :

והמשל לתור ולדרוש בלבבו. מי העביר על פניו טובו : ולחשוב לו כגמולו. ולחללו ככל מחללו : למלא שאלתו ולעשות בקשתו. לא יחליפנו ולא ימיר אותו : לחלל אחר במקומו. אך זה יכבד ועמו : ופיו וידו מנו לא תקצרי. כאשר עשה בעל האוצר : אשר לא כבד חמגדיל כבודו וחורו. ויחבק וינשק לאשר לא כבדו :

CIV

משל קוף ושני קופים ונמר

המונה סדר הכללות בנניס. לסוף יתערב עמו שונים :

קוף אחד ושני קופים על הסלע סביב הסנה. הקטן אוהב והגדול

שונא : והנה נמר שוקד ממעונו יורד. והקוף עליו ועל אשר אהב חרד בראותו כי בא מהררי נמרים. ויבא בחימה גדולה להשמיד ולהחרים :

וישאג על טרפו. ימלם נתיב לאפו: ויאמר הקוף בן אשר אשנא אדע שכול. והסתרתיו פני ממנו והיה לאכול: ויקחו וישליכחו על גבו. לתתו ראשון אל הנמר שת לבו: והקטן אשר חמל עליו. בנוסו נשאו בין רגליו: ובראותו כי הנמר תולך וקרב רצה. לחשליך את אשר על ג' ע' נמלט גבו ארצה: וזה ידע זדונו ויחזיק בציצית ראשו. כאשר רצה להמלט את נפשו: ובראותו כי לא יכול להפילו. והנמר ננש ובא אצלו: עזב את אשר אהב והוא נמלט. עם הקוף אשר על גבו שלט: זירא הקוף כי זמותיו נתקו. כליותיו ולבו עם הקוף אשר שנא דבקו: ותהפך שנאתו לאהבתו. ויחמול עליו כאשר יחמול איש על בנו העובד אותו:

והמשל לאחוב את בניו במדת שות. כי את אשר יאחב יותר ושם בו תקוח: כפתע פתאם הגלגל יטרפנו. החעיף עיניך בו ואיננו: ואשר שנא ורחק אותו. והיה לו למשיב נפש ולכלכל שיבתו:

משל חזיר וארי ושועל

CV

מתכניד לבו לפי טעה. יסיה לו תמיד רעה:

חזיר יער הולך ושב כדרבו. בחצר ארי חמלך ובתוך סוכו: והארי אמר לו מה לך אצלי. אל תוסף לבוא עוד בנבול: ולא תטמא משכני אשר חמדתי. ויען לו החזיר אדוני שמעתי: ויהי בבוקר והנה החזיר י"ג ע"ג מתהלך. סביבות סוכת ארי חמלך: ויועף אליו ויכרות אחד מאזניו. ויקרא אל השועל ויאמר לו בפניו: אם החזיר לא יוסר מעליו. לא תהמול ולא תכסה עליו: כי לסוכתי אשר מחסה מזרם ומסער. יכרסמנה חזיר מיער: גם כי נכריה עבודתו. ועתה אל תנקהו וחמיתו: ותחזיר הכביד לבו ויקש ערפו. והארי (ממנו) בחרי אפו: כרת ממנו אזנים. וינקר את העינים: ועודנו מכעיסו בגללי צואתו. ויטמא סביבות סוכתו: ויאמר הארי אל השועל טוב פגע בו. ואת ראשו ואת כרעיו וקרבו: וכל נתח טוב כתף וירך. שים לקראתי על הדרך: והשועל לנתחיו נתחו. וירא כי לבו שמן ולקחו: לדעת מה יעשה לו. ולא יכול להתאפק ואכלו: ויערוך ערך אבריו. והארי בא לראות בתריו: וירא אשר מהנה לא נעדרת. כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברת: אך מצאם כסדר. את הראש ואת הפדר: ובהניעו לקרבו. לא מצא את לבו: ויאמר בחרי אל השועל. איך באדוניך תמעול מעל: איה לב החזיר אשר מחצת. ואיך להסתירו ממני חפצת: ועתה אשיב לך

כנמולך. כאשר עשית בן יעשה לך: והשועל בחכמתו ענה. אדוני לא עלי התלונה: אך אל אמרי המה אונך. הן לא זאת צדקת אענך: תבין במדעיו ותשביל בסכלו. כי לב בקרכו לא היה לו: ובערכי אבריו לעומתי. יגעתיו ולא מצאתי: על כן בדבר המלך לא יוסר. וגם בדרך כשהסכל הולך לבו חסר: ובחוסר לבבו לקחת אזניו ועיניו. כאשר על מצותך העיו פניו: ואדוני המלך חכם יתהלך במשרים. ואל ישים על עבדו עלילות דברים: ויען הארי שמעתי בקולך. אם חכמת חכמת לך: וצדיק אתה ממני. על כן כל ימי תשב לימיני: אין חכם כמוך ושמוך אכנה נעמי. אתה תהיה על ביתי ועל פיך ישק כל עמי:

*והמשל אם יצרך תוקפך לעשות שלא כהוגן. הפש בשרשי מוזמתיך להנצל כאיש מנו: נד"כ משנ ואל תקנא באנשים אשר לבם ואזניהם הערלו. בעאתם ממערים לא מלו: כי איש אשר לבו ערל ואזנו ערלה. רעיוניו הרעים ציעין המעכבין את המילה: אך ראה דרך אשר תצא מחסאתך לרוייה. ואז נפשך הכונן וחייה: כי חכמת תחיה הבעלים. ומרפה יניח המאים גדולים: ואני מצאתי בספר הנסוכים. המלכים שופטי ארץ והחכמים שופטי המלכים:

CVI

משל אריה ובנו

עוב להזכר מהרשעים על כל פנים. כי מעשי אבות יעשו בנים:

אריה מלך בחיות. שוכן במעונות אריות: לעשות משפט עמו. בנפשו יביא לחמו: כאשר עשו אבותיו. ומחנק ללבאותיו: ובחוליו אשר ימות בו. והנה נפשו בחר בו: ויקרא לבנו בכורו. אשר היה בעירו: המושל בכל אשר לו. ויועק הכפיר לקולו: ויקרא אליו בני. ויאמר לו הנני: ויקוד וישתחוה למולו. ויצוהו ויאמר לו: בני שמר מצוה וחייה. משול בשיך והייה: גבור וכן חיל. ראה כבש ואיל: לכה רגלך מדרך. בעודך נער רך: וכשיגדל כותך. לא יקצר ירך ורוחך: וכרעת ורבעת כלביא. לצוד ציד להביא: תקל אליהם ברגל. אל מעשה העגל: ואל עיר בן אתונות. לא תעזוב חנות: כי באף תקפוץ. כאשר תחפוץ: ומסכך תעל כאריה. אשר ימרה פיך לא יחיה: אז תהיה כעל כלביא מולך. על כל ארבע הולך: תשמח ותגל למשלה אל השור והחמור. וכל בהמה לשמור: דרך מבוא השמש מוצאת תמיד לתיותה לאכלה. ולא לסחורה רק לאהזת נחלה: וכאשר תריד ורבעת ולא יבצר ממך מזימה. מכל היה ובהמה: מן המהורה. לך אסורה: הארנבת והשפן.

נד"כ חלוצי
נד"כ ונסו
בעל כלבי

משלי שועלים

תשחק לשוד ולכפן: וגם מן החזיר. אל תעשה גזיר: כי בשרו שמן.
וענית ואמרת אמן: וממך לא יחכר. בכל אות נפשך תאכל בשר:
ומכל הבהמה. תוציא ביד רמה: ובכל חיה. ירך הויה: להוריד מהם
עדין. בשפע את הודו: ותשחית את הודם. אך השמר מבני אדם:
כי רבות תחנולותיו. ילכדך בשחיתותיו: ואם עצמת ממנו. במרמה
לו תצילנו: כי ימלא ידיו בקשת. או מכבר מעשה רשת: לשים
רגליך בסד. פינת יקרת מוסד: פח ופהד ופחת. תורד לבאר שחת:
אתה לא תוכל לו. כי אין על עפר משלו: ומי לו דימה. כי כל
הבהמה: כולם לאדם עבדים. גם הסוסים והפרדים: המד אותם לו
לשבתו. ישים למרכבתו: ויום יום יעמום גם יטבח טבח והכן על
החמורים. גם יחרוש לבקרים: חזק בגיות הצאן. שור וארי וצאן:
נפשם עליהם תאכל. ושה למבח יובל: על בן אותך צויתו. לשמוע
לעצתי: ולשמור מצותי. מן תשחית אחרי מותי: אם תפר דברי
אמתי. וחנה אנכי מת: כדרך כל הארץ. ופרצת עליך פריץ: אל
תערוץ ואל תחת. אך בלי רדת שחת: תהי נפשך שומר. השקפ
והשמר: מחופר נומץ. וחזק ואמץ: ואחרי צוה המלך את בנו. לחושיבו
על בנו: לעיני כל שריו. למען יהיו בעוזריו: ואחרי אשר צוהו. נפל
עליו וישקהו: ויהי אחרי דברו יצאה רוחו. וכתתה עינו וגם ליחו:
ולבו עליו נשפך. ולמשחית הודו נהפך: ויאסף אל עמיו. והכן נכסרו
עליו רחמיו: צעק אבי אבי. רוכב איל וצבי: והוד המלוכה. ראש
המערכה: כי תסגר בארץ ציה. אויה לנו אויה: וישא קולו. ויבך
עליו וישק לו: ולקולו חרדו משפחתו. וכל עוזריו אתו: ויבואו כולם
לספרו. הוי ארון והוי הודו: אם שונה עור פניו. מה יעשו יתומים
בניו: אחריו כעורים ננשש. ומדוע בושש: רכבו לבא. וינס במחבא:
למה מעלינו סר צלינו. לו יוסף ישממנו: והשב ישוב לנו. הרעה
אשר גמלנו: אוי נא לנו. כי חמאנו: גוענו כלנו אבדנו. אם נפל
מלכנו: אשר יתהלל באומים. ויספרו לו תעמים: ובנו לא קבל
תנחומים. ויעש לאביו אבל שבעת ימים: ויהי בעבור תאבל. מכושל
כח הסבל: כי עוד לו יכירוהו. וישאו המט ויקברוהו: בסלע ביתו
חרמה. ויקראו שמה במה: כי היא למצבה תהיה. את ספלת הארית:
ויהי אחרי קוברהם. כבודם ויקרם: וישב העם וילך. וישבו בן המלך:
וינחמו אותו בכיתו. ויתקעו כף לאהבה ולעבדה אותו: וכשב המלך
לנכסו ישב על כסא מלכותו: כדת וכהלכת. ותצלח בידו המלוכה:

ויפן אנה ואנה בחמוניו. וכל חיות לא יעמדו לפניו: ירופפו ויתמחו
 מנערתו ויגבה מאד רוחו. וכטוב לב המלך בשמחו: ויפתח את ידיו.
 ויעש משתה לכל עבדיו: והשתייה כדת אין אונס. וישאו על החרים
 גם: להשביע כל חי רצון. חמאת בקר וחלב צאן: ויכסו פנים בחלבם.
 עד כי היה לבם: אל מלכם נפתה. ויהי בימי המשתה: ויקרא המלך
 למשרתיו. ויפקוד שרי חיילותיו: לשמות החכורים. לכטוח בנבורים:
 לשים שרי צבאות. שרי אלפים ושרי מאות: כלם נקבצו יחד. ויהיו
 לקשר אחד: דובים ונמרים. אריות וחזירים: ניסים ופילים. הרכש
 והנמלים: ויאחזון] שועלים. לבא יחד במקהלים: שנהבים וקופים. לאלפי
 אלפים: עד אין מקום לעמוד. ויהי המחנה כבד מאד: והמלך לראות
 חכה. ויעש שם סוכה: ויקרא למשפחתו. משרתיו ובני ביתו: ויאמר
 להם ראו. איזה מהם לפני תראו: בחרו לי הנבורים. להיות בצבא
 שרים: להשחית עיר ופלך. ויעשו כדבר המלך: ויתנו הנמרים משנים.
 והדובים סגנים: ופחות הזאבים. לחלחם בכלבים: והצבאים היו רצים.
 והשועלים יועצים: כי ערום יצא מבטן אמה. ויקומו ביד רמה: וישמחו
 וישירו. וישמיעו קול ויאמרו: יחי המלך אדונינו. וירא העם וירונו:
 ויפלו על פניהם. והמלך שמח עליהם: ולאחלו איש חולך. מבית
 נדבת המלך: כי בחודש האביב. יפתח אוצרות אביו: תרבה מעדנות.
 ויתן מתנות: לכל באי הלום. ויברכם וילכו לשלום: וילך העם
 לדרכו. והמלך נשאר בסוכו: עם פרחי משפחתו. מחזיקי ממלכתו:
 ויבא אל אוצרותיו. ויוצא על אוצרות אבותיו: וירא כי המעיט
 מממונות. וישחיתו במעונות: ויאמר אלביש גבורה. ואעביר המדברה:
 ואעיר כל המתים. אשר יבא לקראתי: אשיב נקם לצרי. ואמלא טרף
 חורי: ואם אדם יקרני. הלא אבי ציוני: להשמר מפניו. כי אורו
 עיניו: רואה מרחוק. כי התחתון ירחוק: והעליון יכסוף. כה יעשה
 לי וכה יוסף: כי אעביר מצותי. הלא כאיש גבורתו: ואם גבורתו
 פחו כמים בחונה. ונקרא אם לכינה: אך דבר שפתים לא יותר. ואני
 חכמתי יותר: טרם יערים אכנו. בדבר ואורישנו: ועצמותיו אשבר.
 טרם כילה לרבר: דבריו אל לבו. ויחגור את חרכו: ויצא מן היערה.
 ופיו פער: וימצא בצאתו פרא למוד מדבר וישאג לקראתו. והפרא
 לעמתו: אליו מתאנת. סחמונו לא יענה: ויפלא בעיני המלך. ויאמר
 מי החולך: אשר לא חזר לקולי. והוא יושב ממולי: הוזה האדם אשר
 אמר אבי. עתה אעשה אשר בלבבי: ויבא אליו ויכהו. והפרא לא

לפני
סוסים

לפני
לחוח

משלי שועלים

חכירתו: ועד לא השיב ידו. שמך לארץ כבדו: ועד לא מות יאכילנו.
צעק הושיעה אדונינו: המלך הארית. איפוא אתה ואיה: טובך וחסדך
להציל עבדיך מיד מכהו. כי איש חיל הוא: ויהי בשומעו. וידע כי
ננעו: ויאמר לו מי אתה. אשר בי מרדת: הלא אני ארי המלך. אשר
עם הנשר הולך: וכשומעו מיליו. ויפול לפני רגליו: וישתחו לפניו. כי
הוא אדוניו: ויאמר אני הפרא עבדיך ואתה הרף הטאתי. כי לא
ידעתי: המלך והמוניו. והמלך לאט את פניו: אשר נגואלו בדם.
ויאמר הראית בן אדם: מה מעשהו ומשפטו. כי הוביש מבטו:
ויאמר לא ידעתי. ואת קולו לא שמעתי: לא עברתי בארצו. ולא
באתי מלון רבצו: ולא ידעתי אנה. כי לא ראיתיו עד הנה: אם
הוא נכבד או נבוז. ועתה לך מזה: ובאת אל ארץ המישור. ומצאת
חמור ושור: המה הכירוהו. כי מעולם עבדוהו: תמו דברי באזניך. בין
תבין אשר לפניך: וידבר עד כה. וילך הארי לדרבו: וימצא ערוד
ופיל. גובה קומתם השפיל: ויצא משם לפרוץ פרץ. להתהלך בארץ:
ויהי בצאתו מן היערה. וירא חסום אשר לו גבורה: יפה קומה.
לבוש רעמה: חלק משמן תורק. מרוצץ כברק: ומרגליו עד נבו. כל
מום לא היה בו: ובראות הארית המראה. בערה בו קנאה: וחסום
לבוש אימה. ביום חימה: לאמר מי האיש הלזה. וקרא זה אל זה:
טר צועקים ברוב חילם. ותבקע הארץ לקולם: ובחגיג הארית אליו.
ויקם חסום על רגליו: ליפול עליו להשחיתו. והארית בקלותו: קפץ
ונמלט. ובו לא שלט: ויהי מאחריו. להיותו בעבריו: והוא מאד נוהר.
והסוס מיהר: ברוב גאוניו. לאחור ולא לפניו: וקנאה כמעיל יעט.
וישמן ויבעט: מרגליו אחוריים. ויכה הארית בחלציו: ותרד המכה
על זרועו. וירא הארי כי ננעו: ויאחו בזנבו. וחמתו בערה בו: וירץ
אליו בחרונו. ויט זרוע ימינו: וישלם לשונאיו אל פניו. אימה סביבות
שיניו: וישברוהו כקנה רצוץ. אז הלמו עקבי סוס: וטרם שב אפו.
יהנה הארי על טרפו: וטרף זרוע אף קדקדו. ויפול חסום ויקוד: על
אפיו בכריעה. וצעק הושיעה: הנה עבדך אני. אשר עצמת ממני:
ועתה רוחך לא יבאיש. ויאמר האתה האיש: אשר רב חילו. ויאמר
לא: כי אם חסום אנכי. אשר לא נמצא כערכי: ואתה אשר חזקת.
מי אתה: ויאמר אני חלייש. ואיה איפוא האיש: אם נמשך קצה.
מדוע לא הכיתו ארצה: ויאמר בי אדני. אני מרכבת אדני: לעשות
חפצו. ולכל עם ארצו: ויאמר המלך איפוא הוא. ויאמר הינו על

שדהו. אוסף מעשיהו: ואם למלחמה יצאת. לך מזה ומצאת: הינו אחרי האיכר. אדם בל ילין ביקר: ויבא אל המישור. וירא האדם אשר יקשור: בעבודתו לגמור. וירא החמור: יגוע כבואו. רובץ תחת משאו: וגב הצאן יחד. נפל עליהם פחד: ויאמרו אדונינו איה. ויהי כשמוע האריה: ויגש עד הלום. ויקרא להם לשלום: וישאל להם מה מעשיהם. ומי אדוניהם: ויאמרו עבדים אנחנו. לאדם אשר הקננו: ופת בגו כל אחד ממנו נושא. ולא נדע מה נעשה: ונפשינו קצה בלחם זולתו. טוב לנו עבודתו: מהיות עבדים לך. ויאמר אנה הלך: הגוי הגדול הזה. ויאמר האיש נסע מזה: ביער לחטוב עץ. כי בעצתו יועץ: משפחתו רוכבו עמו. עודם מדברים עמו: והנה השועל לקראתו. וישמח המלך לראותו: ויאמר זה מבשר. ואנכי לא אפשר: ובהגיע השועל אליו. ויקוד לרגליו: וישאל השלום אדני. ויען שלום בני: ויאמר המלך. שועל אנה הולך: ויאמר עתה מבית המלך יצאתי. ואפרוחיו ארבותי: לבעלי כנף. לא אשאיר ענף: ויען המלך ויאמר. והאדם לא נשמר: שם אינינו. או חזקת ממנו: ויאמר ארבותי. ולא בחזקה לקחתי: כי מי אני ומי עמי. ויאמר המלך שב עמי: עד אמצאנו. אם לא בחמתי אכנו: פעם לא אשנה. והמקום מקום מקנה: תרעה במרעה שמן. ויאמר השועל אמן: כדברך אדוני המלך. אני אחריד. אלך: אך השמר ממוקש. האיש אשר אתה מבקש: בסיבכי יער תמצא. כי עתה מביתו יצא: ואתה להלחם תקרב. לשלול שלל רב: וילך האריה ביד רמה. והשועל נשמר שמה:

המשל להזהר מן הרשעים על כל פנים. כי מעשי אבות יעשו בנים: כאריה אשר הרג בקר ושחט צאן. הן בטבע הן ברצון:

CVII

משל הקנאי והחמדן

החמדן והמקנא ימדו ילכזו בשם. והמרוסס מק על כל אחד יסו:

שמעו נא דברי רבי קרשפיא הנקדן. אשר שפט ודן: לב קנאי וחמדן. לחרב הרג ואכדן: ולמשחית איבת עולם. ולהשיב דך ונבלם: אשר אפו חרה. על המשפט ועל הנבזרה: ועל דרך הגזירה. לעות משקל ומשורה: כאשר לאדם הקרה. ולאנשי ודון ועברה: אחד חמדן ואחד מקנא. איש אחיו ישנא: ומדברים על יוצרם. היודע רוע יצרם: הרבה מתלוננים. וברעה מתאוננים: חמדן כת יאמר. ראה כי רע ומר: כל

ויען החמדן אשר חמד כפלים. וטומאתו בשולים: ויאמר שאל נא. ויען לו המקנא: איך אשאל דבר. ואתה עלי תנבר: להכפיל המשרת. לקחת חלק בכורה: ואתה האחרון. ויחיה לך היתרון: ועלי החסרון. ואני באתי ראשון: ואיך אחלה לטוב להטיב גורלך. ולהרחיב גבולך: חזה משפט פלילי. ויאמר המקנא אתה לי: העמק שאלת. או הנבה למעלה: עד אשר לא בו תחסר. ולא תחיה מעיר מוסר: ולמה תקנא קנאה. ונפשך מכל טוב מלאה: תקותך באה ושמת בטנא. ויען לו המקנא: אם דברת נכונה. שאל נא ראשונה: מטעם דבריך. ואני אבא אחריו: ובכפלים לא תחמוד. ואנכי לא אעמוד: ולא אוכל לשאת ראשי. ותבחר מחנך נפשי: אם תוסיף עלי מנה. ואם תהיה באחרונה: ויקצוף החמדן בלבן. וחמתו בערה בו: ויפן אליו בחימה. ויכהו ביד רמה: באבן ובאנרוף. ובמקל יד ערפו יערוף: ויאמר על פניך תשאל. ואני אחריו אנאל: ואם לא אשחיתך. ומהר אמיתך: ויהי כראותי. כי אבדה תקותו: ועודנו כחזיק בטומאתו. ולהקדים תפילתו: עוד לא יקו. ויעש לו משפט לקו: וצעקה למשקולת. בקע לגולגולת: החל ראשו לבצוע. הכה ופצוע: כאשר גבר חילו. וכאשר צר לו: חל את פניו. ויתחנן בתפילה: ויאמר אדני. הרף ממני: ואשאל ראשונה. ^{למינל למני} וכפלת באחרונה: לשים שלום בינינו. וירף ממנו: אך לא יחפשונו. ובכנפו יאחזנו: ופן יבקש תואנה. לברוח אנה ואנה: ויען המקנא. ויאמר אנא: השם תגמול לעבדיך. הפוך מחסדיך: לשלם לו. את נמולו: עור לי עין אחת מהשנים. ולאויבי פי שנים: והפל אחת מהידים. ולשונאי זה תן כפלים: ויהי כדברו ככת. והנה אימה חשיכה: נפלה עליהם. ותך את שניהם: בעורון ויהי לאחרון. מכבד רעתו היתרון: להיות לו הכפלים מחבירו. ולא נפל מכל דברו: ויפן לרעתו פניו. והנה חשכו שתי עיניו: ובכנפי בנדיו. נשאר שתי ידיו: ויסר כחו מעליו. והנה קטע משתי רגליו: וישארו שניהם שמה. לבושת ולכלימה: ראו כל ימי חיינו. כי שאלנו אשר גמלנו: ויסר מהם את חמדתם. וגם את שנאתם: כי החומד נח מחמדתו. בחר מחייתו: ובהותו לא יעוד. ולא יחמוד עוד: הון בית גבר. כי אם בית הקבר: כי עוד לא יכול. לשים בפיו לאכול: כי אם ללחוך במרק. כלחוך השור את ירק: כי בחיסרון העינים. יהי לו נקיון שינים: לא יראח טוב טעמו. ולא ימיש ממקומו: מאכלו ומוצאו יחד. יחיו למקום אחד: כי נחשב כבחמה. טוב לו מות במהומה: וגם המקנא. את אחיו שונא:

משלי שועלים

לא יקנא עוד באחרים. כי יוצא בראשי איברים: אשר אבד בעזותו.
ואשר הפסיד בקנאתו: ויוכת עד חרמה. ועל זה משלת חכמה:
ודברה על המקנא. בשפתיו ינכר שונא: ובקרבו ישים מרמה. וישמוך
עליו חמה: אך המשפט כמדה. ואז היה החמדה: החמדן סוף עשרת
הדברים. ותקנאי סוף שיר השירים: שהיא קשה כשאלו. ואין לה
גואל לגאול: ואין בה טוב מאומה. כי אם בקנאת החכמה: לקנא
במעשה היראים. ולא במעשה החטאים: וזולת איולת מוכה אינה.
החמדה יוצאה ממנה: כי חקנאה ראשונה. ואחריתה מרה כלענה:
ומרה תהיה החמדה שבאה. כי אם המעשה מביאה: והכל דוח אחת.
והצרעת פורחת: רבה והולכת. עד אשר מולכת: ולב האדם מושכת.
אל מבית לפרוכת: כי בסוף תשליכנו. על פני השדה תגעילנו:
בקנאו ממון אחרים. יכרו עליו ריעים: וזה משפט הקנאי. הלא משנאי:
אשר השם ישנא. הנקדן קרישפיה: ויבקש מאת יוצרהו. אשר מקנאה
ישמרתו: ומחמדה יצילהו. וזה הכותב מעשחו: של קרשפיהו. השם
יסירהו: מחמדה ומקנאה. משאול ומשנאה: וכל דבר רע. אליו לא
יארע: ומחמוד הון אחרים. בבני הנעורים: וגם בימי הזקונים. מלקנא
בשכינים: בממונם ובקנינם. בחכמתם ובעניינם: ובמעשיהם המוכבים.
אשר לעד נצבים: לשמור לעשות כהם. כמוהם יהיו עושיהם: וזאת
חקנאה. מכל טוב מליאה: וכן דברו הנביאים. אל יקנא לבך בחטאים:
כי אם ביראת אדוני. ובדברי הר סיני: ובקנאת הנקמה. נותן שלום
במרומה: וכשה תמימה. בברית עולם חתומה: הצור אשר שמו
לעולם. הוא יברך את עמו ישראל בשלום: אמן:

לעילום

נשלמו משלי חיות שועלים נקרא. על היות השועל נכנס
בעובי הקורת. בתחבולותיו על כל נברא:
מהחיות למיניהם. לבן נקרא
שמו עליהם: